

”En Blå Dröm”

(En novell av Andreas Ingo)

En filosof i den nya tiden. Finns det något underligare än det? Att sitta i ett klassrum, betrakta eleverna, höra den gälla rösten från en så kallad lärare. En underlig känsla av att förlora sig själv i tomma intet. Höra viskningar från en uppklädd tjej. Men aldrig bry sig i orden, bara förlora sig i den tomma spänningen av att föras bort. Aldrig svara på tilltal, aldrig anstränga sig i matematikens konst. Svarta fel på proven och så gott som bli avstängd från undervisningen. Detta var sanningen om Edvard Vinge.

En mindre kille från djupet av en svensk småstad. Inget hände på ytan. Aldrig var han någonting för någon annan. Inte beläst, inte språklig, inte alldaglig eller speciellt annorlunda. Han levde i en blå dröm, en abstrakt betraktelse av tomma intet.

Och han pratade med en misslyckad fritänkare i ett bohemiskt kvarter. En yngre man som läst Kirkegaard, Albert Camus och Nietzsche. Som vandrat den smala vägen som rebell och avvikare. Men som hade tagit till knarket och ölen och dött bort. Detta var varningstecken.

Och Edvard var lik honom. Men han läste inte, han bara undrade.

Han träffade lärare och pratade om olika ämnen som de själva tagit upp. Om märkligheter i undervisningen och klara motsägelser. Inte var han speciellt smart men av någon anledning kunde lärarna och lärarinnorna inte motbevisa vad Edvard sagt.

Vad var hemligheten?

* * *

Edvard hade en båt. En blänkande segelbåt som han aldrig seglade med. Han låg bara och drömde sig bort i ruffen på en mjuk madrass. Vid en hamn längs Mälarens strand. Han funderade inte speciellt noga. Aldrig tänkte han på den ultimata sanningen. Inte kände han en lockelse till att ingå i någon speciell grupp men ibland tog han upp ett fiskespö och gick runt bland bryggorna och kastade.

En dag var det dags för grillning ute på en ö i den vidsträckta sjön bland kobbar och skär. Eleverna som Edvard följde var som ungdomar är som mest. Utbytte fräckheter och klara lögner. Lärarna var med eftersom det var en planerad tillställning. En grillning en sen kväll och det bjöds på grillad korv och läsk. Ingen kom fram till Edvard men Edvard följde samtalen med viss misstänksamhet. Det pratades om vem som legat med vem, hur fula vissa lärare var och det meningslösa på lektionerna. Ändå kunde vissa lärarnas ord utantill.

Edvard var aldrig en del av detta.

En lärarinna tog plötsligt upp en av Edwards invändningar mot vad som sagts på en av historielektionerna. Att Sverige inte nödvändigtvis hade varit som historieböckerna gjort gällande. Att motsägelser kunde finnas, att folket inte nödvändigtvis hade det sämre förr. Och att den moderna historien snarare hade gjort folk fattigare.

”Vem bryr sig i det?” sade en finnig tonåring med en nyinköpt jacka.

”Det skulle ju göra historieläsningen mer tankeväckande.” sade lärarinnan.

Och någon tjej viskade till en annan och sade att ”Tönten” blivit en plugghäst.

Kvällen kom och eldarna skapade en sällsam kontrast mot den mörka sanden och den blåa strimman av ljus vid horisonten. Några tjejer kom fram till Edvard och undrade varför han inte var på lektionerna dagen innan.

Edvard sade att han ändå skulle misslyckas och det var meningslöst att kasta vatten på en eld som redan slocknat.

”Är du knäpp?” sade tjejen och gick.

Edvard återvände till fritänkaren dagen därpå. Han hade kört på det sista provet och visade upp beviset på sitt misslyckande.

”Det ligger inget i att ge upp planerna på det kommande livet.” sade fritänkaren. ”Jag var som du förut men skärpte mig till sist.”

”Men du ligger ju bara och drömmer hela dagarna.” sade Edvard.

”Jag försökte först men gav upp till sist.” sade fritänkaren.

* * *

Edvard lämnade fritänkaren och gick ut på en promenad. Löven i träden hade börjat gulna och vissa låg redan på marken. Spräckligt färgade i orange och rött. Edvard tänkte på skolan och betygen och tänkte att om framtiden var ett skrivet blad så kunde han knyckla ihop det bladet och sticka iväg till en annan kontinent.

Han kunde leva på ströjobb, tiggeri och fiske. Leta efter ledtrådar längs vägen. Ledtrådar till att livet hos eleverna på skolan hade falnat. Att fritänkaren hade gett upp för länge sedan. Han kunde inte tro på orden. Inte på väl valda meningsbyten, motsägelsefulla ordföljder och ren och skär tristess.

Så Edvard gick den sorgsna gatan ner. Han passerade hamnområdet, gick ner i segelbåten för att ta en nypa luft. Och han hamnade på durken och sedan i den slutna ruffen där Edvard fick idéer för en kommande segeltur. Han hade inte mycket pengar men det hade ingen annan heller. Han skulle leva på konserver, vatten från olika hamnområden, fiske lite och ta sina chanser. Allt handlade om pengar. Men behövde han egentligen pengar och hur mycket?

Ingen anställde ändå en gnällande tonåring med dåliga betyg.

* * *

Han lade ut med segelbåten dagarna därpå. Han upptäckte att han faktiskt kunde fiska, att eldar kunde tändas på avlägsna öar. Föräldrar hade han inga. Livet hade lärt honom den svåra skolan. Att inget gavs den som försökte för mycket. Han hade vuxit upp på ett barnhem och lärt sig genom ren erfarenhet.

Dagar kom och gick. Han tog det lugnt i solen men började snart fundera på en eventuell inkomst. Han behövde ju förr eller senare lite kläder. Dessa skulle han köpa på loppmarknad. Ingen märkte ändå någon skillnad. Tjejer skulle han träffa i utkanterna av udda hamnområden. Inte för att imponera. Nej, snarare för att vandra runt och vänta på det magiska ögonblicket. Livet var enkelt.

Han skulle också behöva ändra kurs tills vintern anlände. För vattnen i insjön skulle frysa. Så han behövde sjökort och bensin till utombordsmotorn som hängde i aktern.

Förr eller senare skulle han kanske behöva lite pengar. För ett läkarbesök. Eller för nya sjökort. Kanske skulle han tröttna på seglandet och göra något annat. Men det var lätt att hitta saker längs vägen. Det fanns saker att sälja. Och det fanns ströjobb på barer och utgifterna var låga.

Edvard insåg sanningen om hela saken: Att verkligheten kunde vara hur som helst och att den faktiskt blev som man ville att den skulle vara.

Det handlade bara om att vilja.